

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

**(10-74) - HABERLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNE VE ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİNE
YÖNELİK İHLALLERİN TESPİTİ VE ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEDBİRLERİN
BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

14 Şubat 2013 Perşembe

**(10-74) - HABERLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜNE VE ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİNE
YÖNELİK İHLALLERİN TESPİTİ VE ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEDBİRLERİN
BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

14 Şubat 2013 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

**Komisyonun çalışma takviminin belirlenmesi, çalışma usul ve esaslarının
düzenlenmesi hakkında**

1:21

İ Ç İ N D E K İ L E R

İ I

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:21

Hasip KAPLAN	Şırnak	3:5, 15:16, 19:20, 21
Enver ERDEM	Elâzığ	5:7, 13
İlhan CİHANER	Denizli	7:8, 12, 14, 18, 20:21
Erdal AKSÜNGER	İzmir	8:10, 16, 18:19, 20
Mehmet S. KESİMOĞLU	Kırklareli	10:12, 19, 20
Yılmaz TUNÇ	Bartın	11, 12:13
Bilal UÇAR	Denizli	13:14, 20, 21
Ali ERCOŞKUN	Bolu	15
Namık HAVUTÇA	Balıkesir	16:18
Yusuf BAŞER	Yozgat	21

Açılma Saati: 15.03

Kapanma Saati: 16.24

BİRİNCİ OTURUM

14 Şubat 2013 Perşembe

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN – Zeyid ASLAN (Tokat)

BAŞKAN VEKİLİ: Yusuf BAŞER (Yozgat)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mihrimah Belma SATIR (İstanbul)

0

BAŞKAN – Komisyon çoğunluğumuz var, toplantıyı açıyorum.

Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, Mecliste grubu bulunan dört siyasi partinin aynı mahiyette vermiş oldukları Medis araştırması önergesinin Mecliste yapılan görüşmeleri sonucunda, Meclisimizde tüm siyasi partilerimizin iş birliğiyle, haberleşme özgürlüğü ve özel hayatın gizliliğine yönelik ihlallerin tespiti ve önlenmesine ilişkin tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Medis Araştırma Komisyonumuz kuruldu. Önceki gün ilk toplantımızı yaptık, Başkanlık Divanı belirlendi. Bugün Komisyonumuzun konuya ilişkin ilk toplantısını gerçekleştireceğiz.

Ben öncelikle, bu Medis Araştırma Komisyonumuzun çalışmalarının milletimizin beklentilerini yerine getirecek güzel sonuçlar doğurmasını temenni ediyorum.

Hepimizin bildiği gibi, belirli bir süreden beridir ülkemizde insanlarımızı tedirgin eden, kaygılandıran dinlenme ya da izlenmeye yönelik birtakım sıkıntıların toplumun bu beklentisine ve taleplerine duyarsız kalmayan Meclisimizdeki bir çalışmayla, vatandaşlarımızın bu kaygılarını giderecek, varsa bu konuda yapılan yanlışlar bunların tespitlerini ortaya koyacak bu Araştırma Komisyonumuz kuruldu.

Hepimizin bildiği gibi, dünyadaki bütün hukuk sistemleri içerisinde en önemli yeri insanların hak ve hürriyetlerinin temin edilmesi tutar. Özellikle de temel hak ve hürriyetler içerisinde en önemli hak, insanların, bireylerin mahremiyetlerinin, özel hayatlarının gizliliğinin korunması ve haberleşme hürriyetinin sağlanmasıdır. Bu noktada, ülkemizde de Anayasamızda temel hak ve hürriyetlerin korunmasına yönelik, özel olarak da haberleşme hürriyetine, özel hayatın gizliliğinin korunmasına yönelik önemli hükümler bulunmaktadır. Ayrıca, Anayasa'daki bu hükümlerin değişik yasalarda da ayrıntılı olarak nasıl korunacağına ilişkin düzenlemeler vardır. Belli bir süreden beridir belli bir düzen içerisinde yürütülmeyen bazı çalışmaların 2004 yılında yapılan CMK (Ceza Muhakemeleri Kanunu) düzenlemesiyle disiplin altına alındığını... Özellikle suç ve suçla mücadelede gelişen teknolojinin kullanılması, daha etkin bir yöntem olarak dinleme ve izleme mevzuatımızda

düzenlenmiştir. Ama mevzuatımızda düzenlenmiş olan bu hükümlere rağmen, zaman zaman mevzuattaki bu düzenlemelerin de ihlal edildiğine, yetki ve sınırların aşıldığına, yargı kararıyla yapılan dinlemelerde de mevzuatımızda belirtilen yetkilerin dışında birtakım uygulamaların yapıldığına ilişkin kamuoyundan şikâyetler gelmekte, zaman zaman da bazı somut olaylarla, bunlarla karşılaşmaktayız. Bu nedenle, Komisyonumuzun yapacağı çalışmalar sadece yasa dışı dinleme ve izlemeleri değil, aynı zamanda yargı kararıyla yapılan ama yetki ve sınırların aşılmış olduğu dinleme ve izlemeleri de inşallah kapsayacaktır.

Yani Komisyonumuz üç ana konu üzerinde çalışmalarını yürütecek. Bunlardan birincisi, yasal mevzuat dâhilinde yapılan dinleme ve izlemelerde var olan yetki ve sınır aşımalarının mercak altına alınması, yasa dışı yollarla insanların ses ve görüntülerinin kaydedilmesi veya yasa dışı yollarla elde edilmiş ses ve görüntü kayıtlarının kamuoyuna değişik iletişim araçlarıyla duyurulması. Yani bu üç ana konu ki gerek siyasi partilerimizin vermiş oldukları Meclis önergelerinde ortaya çıkan gerekse Mecliste yapılan araştırma önergesine ilişkin görüşmelerde üç ana konunun bir sorun olarak ortaya çıktığı ve Komisyonun da belki çalışmalarında bu üç ana konu üzerinde odaklanması gerektiği noktasını doğurdu. İnşallah bizler de bize verilen üç aylık süre içerisinde, bu ana başlıklar etrafında olmak üzere çalışmalarımızı yapacağız. Özellikle Komisyonumuzdaki arkadaşlarımız, milletvekili arkadaşlarımız hukuk ve bilişim konularında deneyimleri, bilgileri olan, gerek uygulamanın içerisinde gerek teorik olarak bu konuda geçmiş hayatlarında mesleki çalışmalar yapmış arkadaşlarımız. Bunun da Araştırma Komisyonumuzun bu konudaki bilgi birikimi ve deneyimi olan arkadaşlarla yapması konusunda önem arz ettiğini düşünüyorum.

Ben bu vesileyle, öncelikle bu çalışmalar süresince katkı verecek olan tüm milletvekili arkadaşlarımıza, ayrıca bu Komisyonumuza bizlere yardımcı olmak üzere davet edeceğimiz uzmanlarımıza şimdiden, katkıları sebebiyle teşekkür ediyorum.

Tabii ki kamuoyu Komisyonumuzun yapacağı çalışmaları merak ediyor. Bu noktada da kamuoyunun burada yapılan çalışmalardan bilgi edinmesi noktasında medyamıza da önemli görevler düşüyor. Ama şunun altını özellikle çizmekte fayda mülâhaza ediyorum: Bu Komisyonumuz bir araştırma komisyonudur, bir soruşturma komisyonu değildir. Burada yapacağımız çalışmalar ya da burada dinleyeceğimiz kişiler ya da şahıslar ya da burası üzerinden birtakım olaylar üzerinde yapacağımız çalışmalar bir soruşturma çalışmaları değil, bu noktadaki bir tespit çalışmalarıdır. Elbette ki bu çalışmaların içerisinde ortaya çıkan birtakım suç unsurları varsa, Komisyonumuzun bu suçu işlediğine ilişkin kişilerle ilgili tespitleri varsa ilgili yargı kuruluşlarına bu noktada suç duyurusunda mutlaka raporuyla birlikte bulanacaktır. Ama bizim ana görevimiz, ülkemizde yaşanan dinleme ya da izlemeye ilişkin sıkıntıların nasıl oluştuğu, bu dinleme ve izlemelerin nasıl yapıldığı, kimler tarafından yapıldığı, hangi yöntemlerle yapıldığı, bu yasa dışı izleme ve dinlemelerin hangi önlemler alınmak

suretiyle bertaraf edilebileceği, yani idari ve hukuki olarak bununla mücadelede Komisyonumuz, inşallah çalışmaları sonucunda birtakım öneriler de ortaya koyacaktır.

Ben bu vesileyle, tekrar, Komisyonumuzun çalışmalarının hayırlı olmasını temenni ediyorum. Bu Komisyon çalışmalarımız sonucunda ortaya çıkacak raporla ve çalışma sonuçlarıyla birlikte, toplumumuzda var olan “Dinleniyorum, izleniyorum.” kaygılarının büyük oranda giderileceğini ve vatandaşlarımızın bu noktada zihinlerinde oluşan tedirginliklerin giderilmesine katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Tekrar ben teşekkür ediyorum.

Bugünkü toplantımızın gündemi, çalışma takvimimizin belirlenmesine, çalışma usul ve esaslarımızın düzenlenmesine ilişkin olacak. Bu noktadan sonraki çalışmalarımızda görüntülü medya arkadaşlarımız, tabii ortamımızın da çok uygun olmaması hasebiyle bizlere eminim ki müsaade edecektir ama yazılı medyadan arkadaşlarımız toplantılarımızı takip edebilirler, bu konuda herhangi bir sorunuz yok. Ama görüntülü medya mensubu arkadaşlarımızı dışarı alabilirsek en azından çalışma ortamımız çok daha rahatlamış olur.

Teşekkür ediyorum.

Gündemimizle ilgili olarak söz almak isteyen arkadaşlarımıza sırayla söz vereceğim.

Sayın Kaplan, ilk söz sizin.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle Başkanlık Divanına başanlar diliyorum.

Değerli Komisyon üyeleriyle birlikte burada 75 milyon insanımızın kaygılarını giderecek bir çalışmayı ortaklaşa yapacağımıza inanıyorum. Bu konuda bir kaygı taşımıyorum çünkü bu konuda muzdarip olduğumu biliyoruz. Ancak yöntem konusunda kısa bir iki önerim olacak çünkü mesleki açıdan da 12 Eylül askerî darbesiyle gizli dinleme yöntemleriyle ilgili çalışmalarımız olmuştu avukat olarak. O zaman tabii bu kadar gelişmemişti gizli dinleme ve telefon kablolarından, ahizelerinden basit yöntemlerle yapılan dinlemeler vardı, kamera kayıtları yoktu, İnternet yoktu, cep telefonları yoktu. Fakat hukukta bir ölçü vardı, ahlak dışı, hukuk dışı olan delillerin değerlendirilemeyeceği konusunda. Sanıyorum Anayasa Mahkemesine kadar bu konuda ciddi çalışmalar var.

Geldiğimiz tarih itibarıyla şöyle bir anekdot düşmek istiyorum: Sene 99 ve o tarihlerde çok önemli bir dava görülüyor, Abdullah Öcalan’ın davası. Benim İstanbul Asma Mesceidi’teki büromun etrafında en az yüz ülkenin ajanlarının restoranlardan mekân tuttuğunu gördüm bir avukat olarak. Yani dinleme boyutlarının bir büroya kadar nasıl geldiğini ve günümüze kadar geldiğimiz zaman, gerçekten siyaset arenasında etik dışı kullanımlara kadar varan, kişiden çok, kişilik haklarından öte kolektif cezalandırmaya yönelik, aileye veya bir camiaya veya bir tüzel kişiye kadar vardırılan çok korkunç bir noktaya gelindi. Üst yargıdan Genelkurmay’a, Başbakan’dan bakanlara eğer herkes bu kaygıyı taşıyorsa, Komisyonumuzun görevleri ve yapacaklarımızın önemi bir kat daha ortaya çıkıyor.

Bu boyutuyla yöntem olarak, bir ulusal boyutu vardır bu meselenin. Ulusal boyutunda - detaya girmiyorum- hukuk yanı vardır, bir de teknik yanı vardır bunun. Nasıl dinleniyoruz? Öncelikle yöntem konusunda araştırmamız gereken bu. Nasıl dinleniyoruz, nasıl kayıt alınıyor, nasıl bu dağıtılıyor?

İkinci boyutu uluslararası ki bence ulusal boyutuyla iç içe giren bir durum. Maalesef “küresel dinleme” denen bir gerçekle karşı karşıyayız. Eğer NASA’da 50 bin personel 66 dilde dinleme yapıyorsa demek ki ülke sınırlarının ötesinde de bir dinleme olayı vardır. Bunun ötesinde, sadece ABD’de değil, İsrail’de, birçok ülkede ama yazılım endüstrisinde salt siyaset arenası değil, ticaret yani ekonomi, rekabet dünyasında küresel kriz sonrası da çok ciddi boyutları olan bir dinleme küresel ağıyla karşı karşıyayız, yani uydulardan bu yana. O zaman bir de bunun uluslararası boyutu var. Yani bir ulusal ayağı var, bir uluslararası.

Uluslararası boyutunda bir de ulusal üstü hukuk boyutu var, yani ulusal hukuk dedik, bir de ulusal üstü hukuk.

Bu iki yöntemde bir seçenek, araştırma komisyonumuz kendi içinde iki alt komisyon kurabilir mi bilmiyorum ama bizim uzman ekip konusunda güçlendirilmemiz gerektiğini düşünüyorum. Özellikle de daha önce İnternet Komisyonunda yer alan 2 üye arkadaşımız var, onları da dinleyerek, Medisteki uzman olarak çalışan personel arkadaşımız... Tabii bilişim dairesi var ama onun ötesinde bir desteğe ihtiyacımız var mı yok mu, o konuda katkıları olacaktır şüphesiz, güçlendirilmesi gerekiyor. Detayı zaten arkadaşlarımız açıklayacak, bu TCK, CMK, dinleme yönetmeliği, gizli dinleme, gizli dinlemede sosyal medya, sosyal medyaya aktarımlar, bütün bu boyutları zaten yeri geldikçe araştıracağız.

Demek ki iki alt komisyonla bu işin hukuksal, teknik boyutlarını almak ve başlangıçta giriş olarak da dinleme nasıl yapılıyor ülkemizde ve uluslararası alanda... Eğer biz dinlemenin nasıl yapıldığının fotoğrafını net göremezsek, Komisyon olarak da önlemlerimizin zayıf kalacağını düşünüyorum. Çok değerli arkadaşlarımız var Komisyon üyeleri içinde alanları itibarıyla, geldikleri meslekleri itibarıyla, ilgileri itibarıyla.

Ben pratik bir çalışma yöntemini daha öneriyorum. Çok dinleme, çok mevzuata boğulma değil, bizden çok net istenen bir şey var başkanım: Kim dinliyor, niye dinliyor, nasıl önleriz, nasıl caydırıcı oluruz? Çok net. Bu soruların cevabı bu Komisyondan isteniyor.

İstedğimiz kadar haberleşme hürriyeti ve kişilik haklarıyla ilgili bir komisyon kuralım, bizim Komisyonun adı da “Böcek Komisyonu” olarak maalesef kamuoyunda öyle duyuldu. Bu da bir gerçekliğimizdir, zaman zaman söyleniyor.

Ben başarılar diliyorum.

Önce söz almak durumunda kaldım, çünkü acil bir durum vardı, telefonlar geliyor. Arada çıkarsam beni mazur görün.

Sağ olun.

BAŞKAN – Siz eksik olunca Komisyon yarım kalır yani.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, geleceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, basınımızın değerli temsilcileri; haberleşme hürriyeti ve özel hayatın gizliliğine yönelik ihlallerin araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi maksadıyla oluşturulan Komisyonumuzun çok önemli görevler yapacağını, toplumun her kesiminden vatandaşlarımızın da büyük beklenti içerisinde olduğunu buradan ifade etmek istiyorum. Bu vesileyle de hem sizlere seçilmiş olduğunuz bu yeni, yapacağınız görevlerde başarılar diliyorum hem Komisyonumuza başarılı bir çalışma süreci temenni ediyorum.

Tabii, demokrasiler sadece anayasalarda temel hak ve hürriyetlerin güvence altına alındığı sistemler değil, aynı zamanda bu anayasalarla, yasalarla güvence altına alınan bu sistemin hayata geçirilmesini sağlayan ve bunlara ilişkin ihlaller olduğu zaman da bu ihlali yapanların tespit edildiği ve ciddi olarak da cezalandırıldığı sistemlerin adı olarak düşünmemiz gerekiyor.

Şimdi, Komisyonumuzun çalışma yönetimine değinmeden önce, öncelikle içinde bulunduğumuz sıkıntının boyutuyla alakalı birkaç cümle söylemek istiyorum. Bugün yasa dışı dinlemelerle bizim en büyük millî meselemiz, belki güvenliğimizi birinci derece tehdit eden önemli bir mesele hâline geldiğini de görmemiz gerekiyor. Türkiye dinleme konusunda kevgire dönmüş durumdadır. Cumhurbaşkanımızdan tutun Başbakanımıza, Genelkurmay Başkanımızdan hayati öneme sahip bütün kurum ve kuruluşlarımızın aslında bugün KGB tarafından, CIA tarafından veya MOSSAD tarafından dinlendiğine dair çok önemli ifadeler ve bilgiler mevcuttur.

Şimdi, millî güvenlik meselesi olarak öncelikle meseleye bu boyutuyla bakıp, biraz önceki konuşmacının da ifade ettiği gibi, bunun bir uluslararası boyutu, bir ulusal boyutunun olduğunu ortaya koyup bundan sonra da Komisyonumuzun çalışma sistemiyle alakalı öncelikli olarak ben de bu Komisyonumuzun mensuplarının, milletvekillerinin ve Komisyon çalışma ortamlarımızın, Komisyonumuzun ismi de hazır “Böcek Komisyonu” olduğuna göre bir böcek taramasından geçirilmesinin doğru olacağını teklif ediyorum. Mümkünse bu aynı zamanda bir başlangıç olur. Yani biz Türkiye'nin bu noktadaki sorunlarını ortadan kaldırmaya yönelik tespitleri yapacak, önerilerde bulunacak Komisyonun başlangıç noktasının da böyle bir şekilde başlamasının ben doğru olacağını değerlendiriyorum.

Yine dinleme ve takip yöntemleri kullanan Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, MİT Müsteşarlığı ve Telekomünikasyon İletişim Başkanlığından yasal ve yasal olmayan izleme ve dinlemelerle ilgili teknik bilgi verebilecek elemanlardan -bunlar emeklilerden de olabilir,

bazen görev başında olanlardan yeterince istifade edemeyecek olursak emekli olanlarından da- bu teknik bilgilendirme konusunda yasal ve yasa dışı dinlemelerin ne şekilde olduğuna dair yeterli istifade, teknik destek almamız gerekiyor.

Yine yasal olmayan dinlemeler ve özel hayatın gizliliğinin ihlallerine ilişkin kimin elinde, ne tür bilgi ve belge varsa bunun Komisyonumuza iletilebilmesi için Komisyonumuzun bir çalışma yapması gerekiyor Yani kimse tedirgin olmadan bu bilgi ve belgeleri ulaştırılmasında fayda görüyorum ben.

Değerli milletvekilleri, Komisyon olarak yapacağımız çalışmalarda şu soruların cevaplarını da mutlaka bulmamızda fayda vardır diye düşünüyorum: Yasal olan dinleme yapan kurumlarımızın çalışma yöntemleri ne şekilde olmuştur? Dinleme yapılırken elde edilen bilgiler başka birimlerle, kurumlarla, kişilerle paylaşılmış mıdır? Bunların tespit edilmesi lazım çünkü, yasal dinlemeler nereye kadar yasa? Ondan sonra, bu elde edilen bilgilerin de mevzuatımızda düzenlendiğinin dışında bir yerlere servis edilerek kullanıldığını zaman içerisinde gördük.

Yine, ikinci olarak, dinlemelerin siyasi amaç ve sonuçları neler olmuştur? Özellikle 12 Haziran 2011 seçimleri öncesinde siyasi parti genel merkezlerinin, genel başkanların, genel başkan yardımcılarının bu skandal kasetlerle, yine iktidara muhalif olan kişilerin veya kuruluşların dinlenmesi ve izlenmesi ve bunların da İnternet yoluyla paylaşılması sonucunda seçimler bu bağlamda sonuçları itibarıyla değişik noktalara götürülmek istenmiştir. Bunun da mutlaka değerlendirilmesinde fayda görüyorum.

Bu yasa dışı dinlemeler ve incelemelerle ilgili olarak, hangi yasal kurum veya yargı organı, ne çalışma yapmıştır? Yani biraz önce de söyledim, demokrasilerde önemli olan temel hak ve hürriyetlerin anayasada güvence altına alınması, yazılması değil aynı zamanda bunu ihlal edenlerle alakalı da gerekli yasal işlemin yapılması ve ihlal edenlerin cezalandırılması gerekiyordu. Bu anlamda, bu geçtiğimiz süreçte bu ihlaller ortaya çıktığı zaman hangi yasal kurum veya yargı organı, ne tür işlemler yaptılar, bunların Komisyonumuza iletilmesinde, Emniyet Genel Müdürlüğü olabilir bu, Jandarma Genel Komutanlığı, MİT Müsteşarlığı veyahut da TİB'in bu yasa dışı dinlemelerle alakalı yapmış olduğu çalışmaların tamamını Komisyonumuza iletmesinde fayda mülâhaza ediyorum.

Yine yasa dışı izleme ve dinlemelerde suç ortaya çıktıktan sonra kamu otoritesini kullanması gereken, esasında hem yasal düzenlemelerin başlaması, alınması gereken tedbirleri hem bunların sonucunda ortaya çıkacak ihlalleri takip etmesi gereken kamu gücünü kullanan, bu hassas dengeyi kontrol etmesi gereken Hükûmet ne iş yapmıştır? Yani bu yasa dışı dinlemelerle alakalı Hükûmet kendi üzerine düşen görevi... Hani şöyle bir değerlendirme yapıyor: "Bu iş yargının işi. Yargı ne yapmışa yapmıştır." falan ama temel olarak yargıyı harekete geçirecek olan Emniyet, Jandarma, MİT gibi yapıların Hükûmetin emri altında olan yapılar olduğunu ve kurumlar olduğunu hepimiz biliyoruz.

Sorumluluklar tespit edilmiş midir? Cezalandırılması için yargıya bunlar ulaştırılmış mıdır?
Bu hususların da incelenmesinde büyük fayda mülâhaza ediyorum.

Şu anda genel olarak, çerçeve olarak bu ifadeleri kullanmak istiyorum.

Söz verdiğiniz için de teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olarsınız.

Sayın Cihaner...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Teşekkür ediyorum.

Ben de benden önce konuşan arkadaşların Komisyonun önemine dair -ve sizin- tespitlerine katılıyorum. Zamandan kazanmak için somut önerilerimi gündem gereği söyleyeceğim.

Bir kere, dinlemeleri kabaca ikiye ayırıyoruz: Bir, işte yasa dışı, bir yasal. Onun için bir teknik bilgilenmeye ihtiyaç var. Bir de yasal dinlemelerin kötüye kullanılması söz konusu. Bununla ilgili olarak emniyet –dinlemeler yapan- jandarma, Millî İstihbarat Teşkilatı ve buna GES (Genelkurmay Elektronik Sistemler) Komutanlığının da dâhil edilmesi gerektiğini düşünüyorum ve bunların en üst düzeyde Komisyona çağrılıp dinlenmesi gerektiğini düşünüyorum çünkü yasa da bunların onayıyla ancak dinlemelerin, özellikle önleyici dinlemelerin örneğin MIT'te müsteşarın emriyle yapılabileceğini öngördüğü için, özellikle yaşadığımız, işte gazetecilerin... Biliyorsunuz, Taraf gazetesinden birkaç gazeteci başka isimlerle dinlenmişti. Bu gibi olaylar nedeniyle en üst düzeyde belki yanında mutlaka teknik elamanlarla gelirler. Dinlenmeleri gerektiğini düşünüyorum.

Bu dinlemeler, TİB başkanlığında organize ediliyor, merkezî olarak onun üzerinden yapılıyor. TİB'in de ilk önce başkan düzeyinde dinlenmesi gerektiğini düşünüyorum. GSM operatörlerinin temsilcilerinin çünkü ağırlıklı olarak elektronik dinlemeler, iletişimin tespiti onun üzerinden yürütülüyor. Her şeyden önce teknik çerçeveyi bize detaylı, açıklayıcı bir bilgi vermesi için çağıracağımız uzmanların üniversitelerden mümkünse yani tarafsız, herhangi bir otoriteye tabi olmayan kişilerden olmasının Komisyonun inandırıcılığı açısından daha önemli olduğunu düşünüyorum. Artı, bu dinlemelerle ilgili ağırlıklı olarak hukuki süreçlerle ilgili tartışmalar yaşandığı için, özellikle sızdırmalarla ilgili gereğinin yapılıp yapılmadığı, mevzuata ilişkin sıkıntıların ne olduğunun tespiti açısından Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu ve Teftiş Kurulunun, Teftiş Kurulu Başkanının da... Çünkü defalarca bu tarz sızmalar oldu ama hâlâ devam ediyor. Niye önlem alınmıyor, sıkıntılar ne? Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu, HSYK Teftiş Kurulu Başkanın da dinlenmesinin faydalı olacağını düşünüyorum.

Özellikle, Hasip Bey'in bahsettiği yani bizi dinleyen kim? Bu kadar yaygın dinlemeler sadece içeriden mi kaynaklanıyor, dışarıdan mı kaynaklanıyor? Belki hafızalarınızdadır bu "ECHELON" sistemiyle ilgili Türkiye'de tartışmalar yaşandı. Amerikan Güvenlik Ajansı'nın, NSA'nın burada ofisinin olduğu ortaya çıkmıştı 98 yılında. Bununla ilgili uydu teknolojisinden anlayan,

mümkünse Uydunet'ten, Telekom'dan o bilgide uzman arkadaşların ve onların da en üst düzeyde gelip burada bizi bilgilendirmesinin çok faydalı olacağını düşünüyorum.

Bunun dışında Telekomünikasyon Üst Kurulunun yani TİB dışında Telekomünikasyon Üst Kurulunun da genellikle bu elektronik sistemlere ilişkin mevzuat, işte frekans tahsisleri ona dair, onların da dinlenmesinin çok faydalı olacağını düşünüyorum. Daha sonra da bu önleyici dinlemelerin çok çok önemli olduğu çok açık. İşte Hrant Dink davasında bunun önemi çok ortaya çıktı. Önleyici dinlemelerin yapıldığı anlaşıldı, uydurma isimlerle birçok insanın dinlenildiğini biliyoruz. O nedenle geçmiş ceza zamanasını belki göz önünde bulundurularak geçmiş on yıl içerisindeki dinlenmiş numaraların listesi, kişilerin listesi istenebilir. Bunun çok kritik bir bilgi olduğunu düşünüyorum ben bunun çünkü gene o örneği vereceğim. Birçok gazeteci yabancı isimlerle dinlendi, uydurma isimlerle dinlendi. Birçok hâkim, savcı uydurma isimlerle dinlendi, başka isim verilerek, başka adres verilerek ama numara onlara ait. Bunların içerisinde politikacılar var mıdır? Görüşmeleri servis edilen kişiler var mıdır? Bunların tespiti açısından şu anda dinlemesi sona erdirilmiş önleyici dinleme özellikle yapılmış numaralar ve kişilerin listesi belli bir gizlilik içerisinde istenip ön çalışma olarak bir süzgeçten geçirilebilir. Şimdilik söyleyeceklerim bunlar. Bunların üzerinde oluşturacağımız teknik bilgi üzerine bir şeyler inşa edebiliriz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Aksünger.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Evet, Sayın Başkan, ben de bütün Komisyon üyesi arkadaşlarıma Komisyonun hayırlı, iyi çalışmalar yapması dileğiyle hepinize hayırlı çalışmalar diliyorum.

Hasip Bey'in, başta anlattığı konular... Tabii, bizim de daha önce yaptığımız çalışmalar buraya da mutlaka ışık olacaktır bazı teknik noktalardan dolayı söylüyorum ama şöyle algılamak lazım: Dünya analog bir düzenden dijital bir düzene geçti. Eskiden her şey işte bir kablo aracılığıyla yapılırken, şimdi ortam tamamen dijital verilerle dolu, her yerde.

Şöyle bir algı var herhâlde kamuoyunda, ben öyle hissediyorum: Dinleme deyince hemen hemen kamuoyunda -halktan öyle düşünülüyor- ya, bu telefonla ilgili konulara bakılacak tarzında ama bence bunun kapsamı çok daha geniş, öyle görünüyor çünkü. Özellikle kişisel verilerin ihlalleri, özel hayatın mahremiyeti dediğinizde şu anda dijitalleşmiş bir sürü araçlar üzerinden bunlar yapılabilir hâlde duruyor. İnternet çok önemli bir konu çünkü önümüzdeki süreçlerde büyük ihtimalle sesin bütün hikâyesi internete taşınacak, çoğunluğu ve biz bugün mevcut teknolojiler üzerinden buna bakarsak çok ciddi yanlışlar içerisine girebiliriz. Hukukçu arkadaşlarım daha iyi bilirler ama sonuçta zemini tanımayla ve zemini tanımadıktan sonraya bir hukuk uydurmanın çok anlamlı olacağını düşünmüyorum ben. Önümüzdeki süreci, bugünkü süreci değil de, önümüzdeki süreci de kapsayacak daha genelleme içerisinde tedbirler, düzenlemeler veya tespitler yapıldıktan sonra bunların devreye sokulması

gerektiğine inanıyorum. Şöyle düşünmek lazım: Ha, bugün, Türkiye’de 15-20 milyona yakın aslında hane başına baktığımızda artık insanlar internette öyle veya böyle iletişim ve haberleşme kurmaya çalışıyorlar. Bunun iki boyutu var: Bir ulusal güvenlik boyutu var –aynı arkadaşlarımın dediği gibi- bir de uluslararası güvenlik boyutu var. Geçen hafta sizden arkadaşlarla birlikte katıldığımız konferansta aynı şeyleri konuşmuştuk. İnternette, NASA’yla ilgili “60 dilde çeviri yapıyor.” dediği konu da aslında biraz NASA tabii, İnternet de temelde Amerikan askeri kuvvetlerinin çıkarttığı bir iş aslında. Amerikan Bilimler Akademisi tarafından bulunmuş, 1960, 1970’lerden sonra Amerikan ordusunun aslında dünyanın her tarafındaki haberleşmesini sağlamak üzere ortaya koyulmuş bir platform. Şu anda hâlâ Amerika’nın ama yani buraya buradan baktığımızda uluslararası güvenlikte bir problem var demektir yani bu kesin. Bence boyutlarından biri de, ülkenin güvenlik boyutlarından bir tanesi de bu. Burada, gizli istihbarat örgütlerinin aslında bugüne kadar bir sürü makalelere konu olmuş veya üniversitelerde bununla ilgili yapılmış araştırmalar da veya üzerine yapılmış filimler de var aslında. Bunlar bir şeyleri ifade ediyor genelde. Bunların hepsi aslında bir kaynak baktığınızda. Tabii, biz, elimizden geldiği kadar diğer konulardaki arkadaşlarımızı buraya çağıracağımızı düşünüyorum, sivil toplum kuruluşlarında çok ciddi arkadaşlar var bunlarla ilgili Türkiye’de. Avrupa’da örnekleri var, son uğraştığımız konuda kişisel verilerin ihlalleri konusunda İnternet üzerinden insanların fişlendiği noktasında çok önemli bir kurum var, BTK var. Yani bu önemli, biraz önce İlhan Bey’in söylediği kurumların hepsini önemsiyorum ama çok önemli bir kurum da BTK çünkü. BTK, bu konuda, şu anda beraber çalıştığımız konuyla ilgili soruşturma yürütüyor. “Acaba 6 milyon kişi gerçekten fişlendi mi?” diye yani bu hane başına da düşebilir, daha da çok olabilir. O yüzden konunun boyutu biraz ilginç ama öncelikli şu: Tespitler konusu var, görünen yani “Gerçekten fiziki ortamlarda veya dijital ortamlarda bu işler nasıl yapılıyor?” un tespiti yapılacak. Yani bununla ilgili uzman arkadaşlar da gelecektir ama şunu açıkça belirtiyim: Dünyanın her yerinde -bir Amerika’nın bu platformu hariç- şimdi, kendini bu noktada zorlayan ülkeler var. Kendi güvenliklerini sağlamaya çalışan ülkeler var. Bu örnekler bizim için önemli olabilir. Ülkemizin güvenliğinin geleceği açısından çok önemli olabilir.

Şuna, başta söylediğim konuya değinmek istiyorum. Bugün yapılanlar üzerinden bazı tedbirler almak bizi yanıltabilir. Bugünkü teknoloji de yanıltabilir bizi. Çok ileri teknolojiler şu anda aslında bulunmuş edilmiş vaziyette iken, hayata geçirilmemiş pozisyonudadır yani yirmi sene sonraki hikâye bugün, dünyanın önde gelen teknoloji firmaları tarafından üretilmiştir. Çünkü Amerika hariç dediğim bir konu var genelde ki NASA’dır, işte Amerikan Bilimler Akademisi’dir, İngiliz Kraliyet Akademisi’dir, Avrupa Bilimler Akademisi’dir, bunların yaptığı çalışmaların çoğu devletlere veriliyor genelde, kendi devletlerine veriyorlar. Biz, eğer bu konudaki kendi tedbirlerimizi alacaksak geleceğimizle ilgili konuları da bazı konuşup tavsiye kararları alabiliriz. Bugün, dedik ki şu durumda insanlara işte, tedbirler, müeyyideler uygulanacak, hukuksal müeyyideler uygulanacak ama bakarsınız beş yıl sonra bunların geçerliliği kalmayabilir çünkü burada 2005’te çıkmış kanunlar var bunlarla ilgili

de, daha burada üstünden yedi sekiz sene geçmeden bunların çoğunda kadük yerler kalmış durumda şu anda. Bence daha kapsamlı bakılması gerekiyor konunun. Tarlanın doğru ezberlenmesi lazım, geleceğin öngörülerinin doğru belirlenmesi lazım, ona uygun tohumlar ortaya koymamız gerektiğine inanıyorum.

Teknoloji boyutuyla hukuk boyutu aslında iç içe girmiş vaziyette burada yani teknolojinin ve geleceğin... Şöyle yapılamaz: Biz, bir haydudu takip ederek o haydudun devamlı evin içine girmesini önlemek gibi bir refleks içinde olursak evlere de artık güneş giremez hâle getirebiliriz bunu da yani sadece tedbirlerin, mesela iddia makamları tarafından nelerin bundan sonra delil kabul edilip edilemeyeceği konusunu da tartışmamız gerekeceğine inanıyorum. Şöyle düşünün: Çok örnek bir konuyu söyleyeceğim ki Ali arkadaşım da bilir onu: Bugün dünyada şu anda gelişen teknoloji, önümüzdeki süreçte farklılaşmayla gelecek, sizin sesinizi benim sesim yapabiliyor yani bu ne kadar iddia makamları tarafından, bundan sonra önümüzdeki hukuk sürecinde nasıl bir delil olarak ortaya koyulacak, bunların tartışılması gerekecek yani sizin dalga boylarınız sesinizin, dijital kayıtlarınızın desibel yoğunluğu, bunların hepsi de bir vesileyle analiz edilebilir boyutta olduğuna göre, dijital kayıtları ortada olduğuna göre iddia makamları bu tür kayıtları ne kadar delil kabul edecek bundan sonraki süreçte. Dünya, bunu tartışıyor zaten şu anda, biz de tartışacağız görünen o. Öyle görünüyor yani geldiği zaman uzman kişiler bunları mutlaka söyleyeceklerdir diye düşünüyorum.

Bunun kapsamındaki... Ben, daha değişik bu dijital veriler olunca işin içine fişlemeler de giriyor tabii konuyla ilgili. Haydut kim, içeride haydut var mı? Dışarıdaki haydutlar... Yani iki tür haydut araştırıyoruz biz şu anda, bir de uluslararası haydut var aslında. Yani buna bir üçüncüyü eklememiz gerekiyor yani üç tane haydutla ilgili konuyu araştırıyoruz, insanların hayatlarını önümüzdeki süreçlerde zindana çevirme tehlikesiyle karşı karşıyayız. Eğer, bunlara toplumun güvendiği devlet önlemler almazsa veya devletler bütününde Birleşmiş Milletlere de belki bazı konular götürülmezse önümüzdeki süreç insanları çok tedirgin bir yaşama doğru sürüklüyor.

Bazı kurumlardan bahsedildi, belki mağduriyet öyle bir boyutlara ulaştı ki, sevgili milletvekili arkadaşım bahsetti, kendi partilerinde ana kademe neredeyse yerle bir edildi. Doğru, neler yapılmıştır, ne gibi araştırmalar yapılmıştır, bunlar da incelenebilir, o, alacağımız prensip kararlarıyla ilgili olduğunu düşünüyorum. Yaptığınız konuşmadan da zaten algıladığım kadarıyla iyi niyetle burada ciddi bir çalışma yapacağız yani öyle görünüyor. Ben, bunun, hepimiz için önümüzdeki süreçte başarılı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kesimoğlu.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, ben de değerli Komisyon üyelerini ve basın mensuplarını saygıyla selamlıyorum.

Teknolojinin çok ilerlediği ve genel ahlak anlayışının kimlik değiştirdiği bir ortamda bu Komisyonun gerçekten çok önemli bir görev yapacağına olan inancımı ortaya koymak istiyorum. Bu konuyla ilgili tabii ki doğru, tek olan doğru, çeşitli arkadaşlarımız tarafından benim de katıldığım bir

biçimde dile getirildi. Öncelikli olarak bu dinlemelerin, yasa dışı dinlemelerin nasıl ve kimler tarafından yapıldığı konusunun üzerinde durulması gerektiğini düşünüyorum. Onun dışında, bunu yapmadan önce de Sayın Hasip Kaplan'ın bir iki alt komisyon kurulmasıyla ilgili bir önerisi vardı. Kurulacaksa şayet bu konudaki bilgi haznemizin genişletilmesinden sonra alt komisyonların kurulmasının yararlı olacağını düşünüyorum. Eğer bu konuda... Hepimizin elbette ki bu konuda bildiği şeyler vardır, öğrenecek şeylerimiz de vardır, bu konuda tam donanımlı olduktan sonra olayları takip edebilmenin verimlilik açısından önemli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Kurumlara gidip yerinde incelemelerin önemini ortaya koymak istiyorum, cihazlar nelerdir, kimler tarafından ithal edilmiştir? Bir başka nokta, 23'üncü dönemde yine benzeri bir Komisyon kurulmuştu, o tecrübeden yararlanmanın doğru olacağını düşünüyorum. O bakımdan o Komisyon raporunun ve tutanaklarının da bize ulaştırılmasında yarar görüyorum. Yine, dinleme konusunda karşı olarak devletin aldığı önlemler nelerdir? Bunların da araştırılması gerekir. Konuk olarak çağırılacakların bilim adamlarından ve hukuk adamlarından olması gerçekten objektif bir sonuca ulaşmak bakımından çok önemli diye düşünüyorum.

Kamu kurumlarına geldiğimizde de özellikle Emniyet Genel Müdürlüğü, İstihbarat Daire Başkanlığının ve istihbarattan sorumlu genel müdür yardımcılarının ve diğer kurumlarda bu görevlerin muadili görevi yapanların Komisyonumuza davet edilerek, belli bir süre içerisinde geriye dönük olarak görev yapanların Komisyonumuza davet edilerek görüşülmesi gerekir. Kurumlara ziyaretimiz ilk etapta TİB başkanlığı olabilir.

Yasal dinleme kararlarının nasıl alındığıyla ilgili de birkaç örnek var benim önümde, bunu da incelemek gerekir diye düşünüyorum. Mesela bir örnek karar var elimde 2008 yılına ait dinlemeyle ilgili. Doğru bir karar, mevzuata uygun bir karar ama bu kararda özel hayatın, gizliliğin ihlal edildiğini de görüyoruz. Elimde bu konuda bir karar var. İkinci bir karar çok enteresan bir karar. Burada, İstanbul 1 No.lu Sulh Ceza Mahkemesi'nin bir kararı, 19 Temmuz 2006 yılına ait. Burada şüphelinin kimliği faili meçhul. Yüklenen suç boş ama yaklaşık 15 tane telefon numarası var. Bu, neye göre dinleme yapılmış? Bu kararların da araştırılması gerektiğini düşünüyorum. Yine, 26 Ağustos 2002'de İstanbul Valiliğinin bir yazısı var, Organize Suçlar Şube Müdürünün bir talebi: İlgiye tutmuş yazıya, Fethullah Gülen ve grubunun İstanbul ilindeki faaliyetlerinin izlenmesi vesaire bu konuyla ilgili dinleme, dinlenecek olan kişilerden birinin adı Coşkun, soy ismi yok. Bir isim, Basri Aktepe. Şu anda Basri Aktepe de İletişim Başkanlığında Teknik Daire Başkanı olarak görev yapıyor. Böyle...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hangi tarih Sayın Vekilim?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Bu, 2002'ye ait. Yani bunların üzerinde de durulması gerektiğini düşünüyorum. Ben de Enver Erdem arkadaşım gibi düşünüyorum yani böceklerle ilgili araştırmanın öncelikle buradan yapılması gerektiğini, doğru bir tespit olacağını düşünüyorum ve bunun periyodik olarak da tekrarlanmasında yarar görüyorum

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Cihaner.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Biraz önce belirtmeyi unuttum, zaman kazanma açısından şöyle bir istatistiki bilginin Adalet Bakanlığı ve dinleme yapan 3 kurumdan istenmesinin çok faydalı olacağını düşünüyorum. İnceleyeceğimiz dönem içerisinde bunu 4422 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği andan itibaren de alabiliriz, CMK'nın yürürlüğe girdiği andan itibaren de alabiliriz. Kolluktan kaç dinleme talebi yapılmış, bunlardan ne kadarı savcılıkça uygun görülüp mahkemeye gönderilmiş, ne kadarı mahkemeler tarafından kabul edilmiş? Yani buradaki amacımız da arada hukukçular bir süzgece tabi tutuyor mu, yoksa kolluktan gelen talepler mahkemeden otomatik olarak karara mı dönüşüyor? Özellikle, önleyici dinlemelerle ve adli dinlemelerle ilgili ayrı ayrı... Bunun çok aydınlatıcı bir tablo çıkaracağını düşünüyorum bize.

BAŞKAN – Evet, Sayın Tunç.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; ben de Komisyon çalışmalarımızın ülkemiz için, milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Gerçekten önemli bir konuyu gündeme aldı Meclisimiz. Tüm siyasi partilerimizin ortak verdiği önergeler doğrultusunda dinleme ve izlemelerle ilgili bir araştırma komisyonu kuruldu. Komisyon, gerçekten önemli ve ülke gündemini ilgilendiren önemli olaylarla alakalı da belki birçok hususu açıklığa kavuşturacak, en azından açıklığa kavuşturması yönünde kamuoyunda bir beklenti var. 23'üncü dönemde benim de üyesi olduğum buna benzer bir komisyon kurulmuştu. CHP, o zamanki Genel Sekreteri Sayın Sav'ın, CHP genel merkezindeki telefon kaydından yola çıkarak bir araştırma komisyonu kurulmuş ve bir araştırma gerçekleştirmiştik. Şimdi, oradaki yol haritamıza benzer arkadaşlarımızın düşünceleri oldu. Ben genel olarak katılıyorum. Gerçekten, öncelikle dinlemeye ve izlemeye yetkili kurumlarımızın temsilcileri burada, bizleri, bu konunun hukuki ve teknik alt yapısı nedir? Bununla alakalı aydınlatmalarında fayda var yani ilk bizim işe aslında bununla başlamamız gerekiyor çünkü işin hem bir teknik boyutu var hem de hukuki boyutu var. Komisyonumuzdaki milletvekillerimiz de hem hukukçulardan hem bu işin teknik olarak bilgisine sahip arkadaşlardan oluşuyor.

Haberleşme hürriyeti ve özel hayatın gizliliği gerçekten en önemli insan haklarından bir tanesi. Tabii, Anayasamız bunu güvence altına aldı, ancak yaptırımlarla ilgili olarak da aslında ben şahsi olarak şöyle bakıyorum mevzuatımızda cezalarla ilgili de bir aslında eksiklik göremiyorum. Belki, bu Komisyon, bu konuda çalışmalar yaptıktan sonra birtakım önerileri olacak. Şimdi, 2005 yılına kadar dinleme ve izleme noktasında ülkemizde tam bir karmaşa söz konusu. Sayın Milletvekilimizin de ifade ettiği dönemde bu bahsettiği mahkeme kararlarıyla ilgili dinlemelerde özellikle 2005 öncesi dinlemeye ve izlemeye yetkili olan kurumlar, kuruluşlar, emniyet, jandarma, Millî İstihbarat Teşkilatı direkt, hiçbir denetim mekanizmasına tabi olmadan ilgili operatöre gidip dinlemek istediği kişiyi dinleyebiliyordu.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Sorun mevzuat değildi zaten.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Tabii, 5397 sayılı yasayla bu bir düzene kavuşturulmaya çalışıldı. Tek elden bir denetim mekanizması oluştu, o dinlemeye yetkili kuruluşların temsilcileri TİB’de görev aldı. Orada hukukçuların yine denetiminden geçerek bir dinleme ve izleme gerçekleştiriliyor. Buna rağmen cezai yaptırımlar, yeni Türk Ceza Kanunu’ muzda hatta başlık da çok enteresan “Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar” yani hayatın gizli alanı var, korunması gereken. Buna karşı suçlar, 2004’te mevzuatımıza girdi. Yine, bunlar yeterli olmadı, geçen sene 3’üncü yargı paketiyle de bu cezaları artırdık. Görüntü ve ses kaydının ifşası durumunda, bu ifşanın tekrar tekrar yayınlanması, basın yayın yoluyla yayınlaması durumunda da yayınlayanlara yeniden cezalar getirdik. Bütün bu ceza yaptırımlarına rağmen hâlâ bu konuda endişeler devam ediyorsa demek ki bizim gerçekten çok büyük bir sorumluluğumuz var. Bu noktada görev alanımız çok geniş çünkü bu konudan herkes muzdarip. Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı bu yolla değiştirildi. Milliyetçi Hareket Partisinin merkez yönetimindeki 9 milletvekili ya da genel başkan yardımcısı bu yolla görevlerini bırakmak zorunda kaldılar.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – AK PARTİ’yle alakalı ne yapılacağı belli değil. Değil mi?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yani siyasetin bir dizayn edildiği bir noktada, gerçekten el birliğiyle bu noktada bu endişeleri ortadan kaldıracak, bu olayları aydınlatacak bir araştırmanın yapılması gerekiyor. Bununla ilgili milletvekillerimizin yol haritası gerçekten güzel. Kurumların temsilcilerinin dinlenmesi... Hepsine katılıyorum, yine mağdurlar daha sonra dinlenebilir, bu konuda şikâyetçi olanların başvuruları alınabilir ve bu dinleme ve izlemeyle ilgili teknik boyut, ayrı bir konu. Buna geniş bir zaman ayırmamız gerekir. Bununla ilgili aletlerin, cihazların, bilgisayar teknolojisinin durumu incelenebilir. Komisyon, Meclis dışında bu dinleme ve izlemenin yapıldığı yerlerde araştırma yapabilir. Bu konunun nasıl gerçekleştiğini yerinde görme açısından gerçekten önümüzde belki üç aylık bir süreye de sığmayacak, dördüncü aya da uzayacak bir çalışma temposu olacak.

Ben, arkadaşlarımızın düşüncelerine katılıyorum, yol haritası noktasında. Bundan sonraki çalışmalarımızın da hayırlı olmasını diliyorum ve Komisyonumuza başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Uçar.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; ben de Komisyonumuzun çalışmalarının hayırlı, güzel neticeler doğurmasını temenni ediyorum, başarılar diliyorum

Bütün, bu konuda konuşan arkadaşlarımızın görüşlerine katılıyorum. Tabii, burada, artık bu konu, biraz önce Enver Bey söyledi, Yani millî güvenlik meselesi hâline geldi bir taraftan ama bir taraftan da toplumun her kesimini ilgilendiren bir mesele. Maalesef toplumlarda bu tecessüs, merak etme duygusu olur. Magazin gazeteciliği denen, bir basında ayrı bir alan insanların en gizli, mahrem alanını görüntülemek, yazmak için koşturulduğu bir ortamda, bunun da maalesef pazar bulunduğu bir

ortamda bazı şeyleri biz normalmiş gibi algılamaya başladık. Hâlbuki normal değil bunlar. Geçen yıl, Adalet Komisyonunda, bu 3'üncü yargı paketinde Türk Ceza Kanunu'nun 134'üncü maddesindeki o değişiklikte haberleşme, özel hayatın gizliliğinin ihlalinin cezaları artırılırken nasıl bunu önleyebiliriz, engelleyebiliriz tartışması oldu ve orada basında ifşa edenin cezalandırılması ama ifşa ettikten sonra bunun kullanılması... Bundan kimileri siyasi sonuç çıkarmak ister, kimisi maddi şantaj amacıyla kullanılabilir. Orada bir şey söylemiştim: "Yani eğer Allahüteala bizim işlediğimiz günahları alnımıza yazsaydı bu toplumda hiçbir kimse insan içinde gezemez." demiştim, hepimiz için geçerli bu yani en büyük ayıp örtücü Allahüteala. Ama maalesef insanlardaki bu tecessüs duygusu zaman zaman çeşitli amaçlarla kullanıldı. O zaman basında da biz bunun yayınlanmasını engelleyebilirsek bir tedbir, bir çözüm olabilir dedik. Tabii bazı itirazlar oldu: "Basın özgürlüğü, haberleşme özgürlüğü burada ihlal edilmiş olmaz mı?" diye ama bu Kanun çıktı ve bakın bir yıldır basında bu şekilde çıkan haberlerde çok ciddi oranda bir azalma oldu yani şimdi youtubeda ve internette herhangi bir şekilde kişilerin rızasının hilafına, gizli görüntü, mahrem alanındaki görüntüler... Atıyor birisi, ondan sonra bulabilirsen bul. Amerika'dan mı atıyor, Kanada'dan mı atıyor, nereden atıyor belli değil ama burada toplumsal bir hassasiyet gerektiriyor. Komisyonun oluşması bütün muhalefetiyle, iktidarıyla, grubu bulunan partilerin bu işe el birliğiyle destek vermesi önemli ama basın da, toplumun da bu konuda bence hassas olması lazım. Belki, burada çıkacak sonuçlar, tavsiyeler, işte yasal düzenleme gerektiren noktalarda... İşte dediğim gibi, geçen yıl: "Basın özgürlüğünün ihlali olur. Tartışmaları olmuştu ama bence mahremiyet alanında başka bir endişe aramamak lazım. Bu konuda arkadaşlarımızın tabii ki usul konusunda teklifleri gayet yerinde. Bu işin mağduru olanların... Şimdi, Sayın Cihaner şey dedi: "Yani bu konuda istatistiki bilgiler buraya verilse" diye. Tabii, o, çok yekûn tutar ama mağdurlarının eğer Komisyona müracaatına bir çağrı yaparsak...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Yekûn tutmaz arkadaşlar, burada önemi şu: Savcılar ve hâkimler yeterli hukuki denetim yapıyor mu? Bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayısal olarak, sayısal.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Çok şey geldiğinde...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Sayısal; kaç başvuru olmuş, kaç tane reddetmiş. Emin olun ret sayısı sıfıra yakın çıkacak. Bu, bize bir şey gösterecek.

BİLAL UÇAR (Denizli) – Evet, bu işin mağdurlarının Komisyonumuza müracaatının da bence çağrısını, davetini yapalım. O kişiler eğer ulaşamıyorsa biz gidelim ama burada tabii mahremiyet gerektirecek yine çünkü belki müracaat eden kişiler bunu ifşa edilmesini istemeyecek. İşte bu noktada yine hem basınımızın hem Komisyonumuzun hassasiyet göstermesi gerektiğine inanıyorum.

Yine, piyasadaki dinleme cihazları, İnternet'e şimdi girin boy boy ilanlar var, reklamlar var. bunun da bence araştırılması gerekir diye düşünüyorum.

Ben tekrar uyumlu verimli bir çalışma ortamı dilekleriyle saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ercoşkun...

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyeleri, çok kıymetli basın mensupları; öncelikle Komisyonumuzun hayırlı hizmetler yapmasını, ülkemizin, milletimizin geleceğiyle alakalı önemli bir çalışma ortaya koymasını temenni ediyorum.

Tabii, iktidarıyla muhalefetiyle hep birlikte herhangi bir önyargı veya ortaklaşa bir çalışma ortaya koyma noktasında da güzel bir başlangıç olduğunu düşünüyorum. İnşallah, bir önceki komisyonda Erdal Bey’le birlikte çalışmıştık ve gerçekten bütün arkadaşlarımız hep birlikte ortak bir metne imza attık. İnşallah bu Komisyonda da aynı çalışmayı, aynı duyarlılıkla ortaya koyarız.

Tabii, insana hizmet ediyoruz. Dolayısıyla, toplumun her ferdinin dinlenme ve izlenme anlamındaki tedirginliğini ortadan kaldırmak bence birinci vazifemiz. Çünkü, şahsen biz de herhangi bir telefon konuşmamızda veya bir ortamda “Ya acaba bize gelen bir talebi, isteği vesaireyi yanlış mı anlaşılır acaba, farklı bir şey mi olur, bizim telefonda mı dinleniyor?” gibi bir tedirginlik içerisindeyiz. Birçok noktada, birçok vatandaşımız da belki böyle düşünüyor.

Dolayısıyla, bence -bir öneridir, bir tekliftir bu- kamuoyunun yani bir kamuoyu araştırmasıyla vatandaşların bu noktadaki tedirginlikleri, sıkıntıları, bakışları nedir? Yani burada tamam bir fikir beyan ediyoruz, ortaya bir şeyler söylüyoruz ama bir kamuoyu araştırması yapılarak belki bu ortaya konulabilir ve bu Komisyonun netice itibarıyla çalışmasının sonucunda da gene kamuoyunun doğru bir şekilde aydınlatılması anlamında bir rapor dizayn edilebilir. Burada kamuoyunun beklentisini ölçmek faydalı olabilir kanaatindeyim. Diğer önerilere de katılıyorum.

Tekrar, Komisyonumuzun çalışmalarında başarılar diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkanım, bir önerim vardı, belki dile gelir diye beklemiştim ama arkadaşlar ortaklaştıkları için genel konularda...

Bir: Kişisel mağduriyetleri değil türünü alalım ve o tür bir polemik konusu yaratacak bir çalışma tarzı değil o tür bir sorunu tespit ve gidermenin üzerine gidelim Komisyon olarak.

İki: Hep dinlemeyle ilgili, bakanlıkları saydık, başkanlıkları saydık, işte TİB dedik, vesaire dedik. Ancak, bu piyasada –ki demin arkadaşımız da bahsetti- ekmek peynir gibi satılıyor dinleme cihazları yani nereden geliyor, hangi sanayi belgesiyle geliyor, nasıl ithal oluyor, nereye gidiyor, kaçta satılıyor, vergi denetimini bırakın nasıl kullanılıyor? Hiçbir denetimi yok yani ne hukuksal denetimi ne vergisel mali denetimi yok. Bunların tümüyle tespiti, bu konuda bir yazışmayla da olabilir, ilgili bakanlıklar, Gümrük Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı olabilir.

Yine, burada uzman arkadaşlarımız var, bağışlasınlar bizi, ses mühendisi, Tonmaister arkadaşımız demin çok güzel açıkladı. Bir dijital ortamda, erkek sesini, kadın sesine çevirmek mümkün. Buna ben de şaşırılmışım ama benim çocuğum bu alanda okul okuduğu için, eğitim yaptığı için bana bir gün çıkardı, gösterdi. Hatta cep telefonunda indirilen programlar var. Sizleri dinler, dinledikten sonra da farklı bir ses olarak dinletebiliyordu. Yani burada uzmanlık konusunu seçerken, Erdal arkadaşımızın söylediği bir konuda, bizim Araştırma Komisyonunun sosyal medya dediğimiz ki yeni boyutları çıkıyor Twitter, Facebook, bloklar bilmem neler, onun geleceği, boyutuyla ilgili bir bilgilenme boyutu var bu alanın. Bu çok önemli çünkü önümüzde en fazla etkileyen ve piyasada en fazla hisse senedi olan kurumlar olarak dünyada işlem görüyor finans piyasalarında.

Bu ikisi, belki ilgi alanıdır diye ben bunu yine güvenlik boyutuyla arkadaşlarımız açısından söyledim, F-35 uçaklarını bırakın, ortağıyız, bize satılanların iniş-kalkışlarında bile birkaç yazılım eksik. Bizim uçak yapmamıza, yazılım verilmediği için uçak yapılamıyor. Yazılımın en geliştiği, endüstriyel yazılım Hindistan, sanırım İrlanda ondan sonra, başka bir ülke de var...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Rusya, İsrail.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Rusya, İsrail. Bu boyutu da Sayın Başkanım eğer bu çalışmayı çok düzenli yaparsak -inanın, bütün araştırma komisyon raporları kalın kitaplar olarak kitaplıklarda kalıyor ama- halkımızın en fazla okuyacağı rapor durumuna gelebilir. Halkımızın anlayacağı bir dilde dikte ettirilmesi konusunda yazım konusunda dahi bir önemli hassasiyet gösterirsek, bu uzmanlık personel olayıdır, ben ifade ederken bunu kastetmişim yoksa burada çalışan uzman arkadaşlarımızın çabası, çalışkanlığı konusunda hiçbir tereddüdüm yok: Bunları da yaparsak inanın rafta beklemeyen, belki de Medisin en çok okunacak raporu durumuna gelebilir diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Havutça...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Komisyonumuzun, Türkiye'nin demokratik, özgürlükçü düzenine, temel insan haklarına olan katkısının çok önemli olacağını düşünüyorum ve şimdiden bu çalışmaların iyi niyetle ve bu sonuca yönelik sonuçlar verme iradesinde ilerlediği konusundaki memnuniyetini de ifade etmek istiyorum.

Şimdi tabii, buraya nereden geldi Türkiye? Sayın Başbakan dinlendiğini ifade etti, kamuoyunda açıkladı ve kendisi basın toplantısında ana muhalefet partisinin genel başkanının da izlendiğini ifade etti. İşte demin MHP sözcüsü arkadaşımız ifade etti, siyasi partilerimizin, en önemli partilerimizin önemli liderleri koltuklarından oldu yani içinde bulunduğumuz durumda siyasi iktidarın denetlemekle görevli olduğu MIT, jandarma, emniyet teşkilatı bu konularda göstere göstere birtakım hak ihlallerinin yaşandığı bir süreci birlikte yaşadık. Tabii gelinen noktada telefon dinlemeleri toplumun iki kesimini derinden etkiliyor:

Bir: Demokratik anayasal düzenimizi kamu düzeni bakımından etkiliyor.

İki: Kişilerin yaşam haklarını ve özgürlüklerini şu andan itibaren mağdur ediyor. İşte bugün Ergenekon dediğimiz davada, Balyoz dediğimiz davada, KCK davalarında bugün dört yılı aşkın süredir tutuklu bulunan ve teknik arkadaşımız ifade etti pekala ses kayıtlarının manipüle edilebildiği, değiştirilebildiği dayanak delillerle insanlar bugün hak ve özgürlüklerinden mahrum ediliyor. İşte, Cumhuriyet Halk Partisi genel başkanıyla ilgili kaset iddiaları kamuoyunda, dünya kamuoyunu sarstı. Bunların hepsi yaşanan vakalar. Şimdi, gelinen noktada bu mağduriyetler devam ediyor, Ergenekon davasında devam ediyor, hatta insanlar ölüyor orada. İşte, Kuddusi Okkır yaşamını yitirdi, Fatih Hilmiöğlu da ağır kanser oldu ve ölümle karşı karşıya olduğunu biliyoruz. Şimdi, bence evet başlamanız lazım ama yangını söndürmemiz lazım yani bu Ergenekon davasında bu dinlemeleri yapan, manipüle delilleri elde edilen kişiler kimlerdir ve bu delilleri nasıl elde etmişlerdir. Bunlar üzerinden gidilmesi gerektiğini düşünüyorum ve tabii ki siyasi partilerimizin genel başkanları, mağdur olan genel başkanlarımızı da dinlememiz gerektiğini düşünüyorum yani Sayın Başbakan bu konuda ne biliyorsa, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı nasıl dinleniyorsa, onlardan başlamanız lazım yani onlar Türkiye'nin kaderini, hepimizin kaderini belirleyen konumdaki önemli şahsiyetler. Sayın Başbakan, Türkiye milletinin çıkarlarını geleceğiyle ilgili önemli kararlar veriyor. Neden böyle bir dinlemeyle ilgili böyle bir açıklama gereği duydu. Benim genel başkanım, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının dinlendiği konusunda Sayın Başbakan bunları ifade etti. Onları da dinlememiz gerektiğini düşünüyorum ve derhâl bence, Ergenekon davasının delil dayanaklarını, Balyoz davasındaki dayanakları, o delilleri kimler elde ettiyse, nasıl elde ettiyse onları da ivedilikle ele almamız gerektiğini düşünüyorum.

İfade edildiği gibi burada ben tabii bundan mutluluk duyduğumu ifade etmek istiyorum. Tüm milletvekili arkadaşlarımız, bireylerin temel hak ve özgürlüklerini ve anayasal demokrasimizin temelini oluşturan kişilerin özgürlüklerini teminat altına alacak yasal düzenlemeler yapılması konusunda burada ortak bir görüş olduğunu görüyorum. Bu sadece siyasetçilerin dinlenmesi değil siyasetçilerin dışında kamuoyunu aydınlatan ve ellerindeki bilgileriyle, belgeleriyle gerçekleri yazma konusunda sorumlulukları olan basın mensupları üzerinde de dinlemelerin olduğunu biliyoruz. İşte çok önemli bir gazetecinin özel hayatıyla ilgili birtakım yayınlar yapıldı gazetelerde, onu sanki tehdit eder gibi özel yaşamını. Bunun da çok önemli olduğunu düşünüyorum. Aradığımız şey –demin arkadaşlarımız ifade etti- kim dinliyor, kimin dinlediğini Sayın Başsavcım ifade etti “Mit, jandarma, emniyet dinliyor.” dedi de onlara o emri veren güç kim? Sayın Başbakanı kim, ne adına dinliyor? Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanını kim ne adına dinliyor? YARSAV başkanını ve savcılarımızı, hâkimlerimizi kim ne adına dinliyor, kim bu gizli güç? Bunun da çıkarılması... Türkiye'deki özgürlükçü, parlamenter demokrasimiz adına en önemli sorular bunlar diye düşünüyorum. Umarım bu soruların cevabını burada

bulabiliriz ama arkadaşlarımız ifade etti, şu anda gerçeği arayan bizler, bizlerin telefonları, bizim durumumuz nedir? Acaba burası dinleniyor mu, bizlerin telefonları dinleniyor mu?

BAŞKAN – Ama bizim toplantımız açık ya herkese, basına açık.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Yani bu konuda bir kaygımız yok ama tabii hep öyle söyleniyor tabii “Ya bizim saklayacak, gizleyecek bir şeyimiz yok dinlensin.” Hayır, niye dinlensin? Bunu ortaya koymamızın çok önemli olduğunu düşünüyorum ve Komisyonumuzdaki tüm arkadaşlarımıza başarılar diliyorum. Çalışmalarımızın bu amaçlara hizmet etmesini yürekten temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Aşağı yukarı arkadaşların kanaatleri ortak bir noktada toplanıyor. Şu anda söz isteyen olmadığı için ben bir toparlamak istiyorum. Öncelikle, bu dinlemeler ya da izlemeler nasıl yapılıyor? Bununla ilgili bizim kendimizin bir bilgi sahibi olması lazım ki sonraki süreci rahat yürütelim. Yani bu da bu konuda dinleme yapan, izleme yapan kurumlardan belki bir brifing, onları buraya çağırarak bir brifing almak gerekiyor. Bu noktada...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Ya da gidilerek Başkanım yani mekanlara giderek...

BAŞKAN – Bazılarının belki o brifingi, işte TİB gibi bizatihi oradaki teknik ekipten bizatihi aracların, aletlerin başında almak lazım.

Ben, şöyle bir toparlamak istiyorum, ondan sonra sizle paylaşmak istiyorum. Adalet Bakanlığından arkadaşlarımızı yani uzmanları çağıralım, bize mevzuatla ilgili bir bilgilendirme yapsınlar, bugüne kadar ki bir mevzuat bilgilendirmesi, en azından hukuk boyutuyla ilgili belki bizim gözümüzden kaçan, atladığımız hususlar vardır. Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını çağıralım, önce çağıralım sonra yerlerine... Bir ön bilgi olarak, teknik olarak bu işin nasıl yapıldığına dair bir bilgilendirme yapsınlar. Emniyet Genel Müdürlüğünden İstihbarat Daire Başkanlığını çağıralım bu konuda. Aynı zamanda Bilişim Suçlarıyla Mücadele çünkü onları da iki daire başkanını çağıralım, bize bunun uygulamasının nasıl yapıldığıyla ilgili bilgi versinler. Jandarma Genel Komutanlığını, çünkü bu noktada jandarma genel komutanlığını da görev ve yetki alanı içerisinde olması hasebiyle çağıralım diyorum. Millî İstihbarat Teşkilatından çağıralım.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – BTK Sayın Başkanım.

BAŞKAN – BTK evet yani aslında TİB, BTK adına bunu yürütüyor ama ayrıca BTK’dan çağıralım. TÜBİTAK’tan özellikle bu konuda uzman arkadaşları bir isteyelim, bu konuda hocalar varsa bizi bilgilendirsinler.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Üniversiteler.

BAŞKAN – Üniversitelerden yani mühendislik dallarıyla ilgili hocalar isteyelim. Bir de tabii TELEKOM gibi AVEA, VODAFON, TURKCELL gibi özel sektördeki şirketler de çünkü onların eliyle de, onların kanalıyla da yapıldığı için bunları isteyelim.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – STK'lar.

BAŞKAN – STK'lar. Barolar Birliğini, çünkü uygulamada en fazla bu konuda avukat arkadaşlar, bu konuları takip edip muadiripliği yaşadığı için, belki yaşadıkları örneklerden yola çıkarak bize verecekleri bilgiler olabilir, Barolar Birliğinden.

Bunun dışında bilemiyorum başka, bunlar...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Anayasa Mahkemesi Başkanlığından veya uygun görebileceğimiz kişileri dinleyebiliriz. Çünkü yani bir savunma, bir yargı...

BAŞKAN – Şimdi, biz şu ilk önce şeyi yapalım diye düşünüyorum. Önce bu iş nasıl yapılıyor, tekniği nedir, hangi yöntemlerle yapılıyor? Bunlarla ilgili bir bilgi donanımına biz sahip olur ve bu arada da hangisi daha uygun onu bilmiyorum TTB'e gidilebilir yerinde yani aletlerin başında da bu uygulama takip edilebilir. Bu bilgilenmeleri belki önümüzdeki haftaya sığdırabilir miyiz bilmiyorum, önümüzdeki hafta toplantıda onu bitirebilir miyiz ama önce en azından bir iki hafta kendimizi bilgilendirelim. Çünkü yarın biz mağdur ya da bir başkasına bir şey soracağımız zaman neyi sormamız gerektiğini bilelim, bu konudaki teknik eksiklerimizi giderelim diyorum. Tabii, toplantıları haftada - bilmiyorum- hangi günler yani iki gün yeterli midir? Çarşamba, perşembe günleri mi yapalım? Başka günlere de... Çünkü Meclisin çalıştığı günler içerisinde yapalım ki arkadaşlarımızın tabii başka programları...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) - Çarşamba öğleden sonra, perşembe sabah...

BAŞKAN - Yani haftada iki gün, çarşamba, perşembe Meclis açıldıktan sonraki bir saat. Yine, 15.00 olabilir uygun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Çarşamba bizim İç Tüzük olayı var, denk geliyor.

BAŞKAN - Sabah mı oluyor öğleden sonra mı oluyor?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Öğleden sonra 15.00'te oluyor bizim toplantılar. Tek benden kaynaklı bir sorun var çarşamba için.

Başkanım, bir de bu tür sunuşlarda genellikle gelen uzman arkadaşlar veya görevliler sunum yapıyorlar, şeyleriyle geliyorlar. Hem görsel sunum hem rapor sunuyorlar, öyle bir yöntemleri var. Ortalama bir günde 5 veya 6 kişi... 1 kişi bir saat dinlenebiliyor. Yani, yarım saat sunum olsa, yirmi dakika sunum olsa soru-cevap bir saat bir dinleme denk geliyor. O zaman zamanımızı çok iyi değerlendirerek, iyi değerlendirsek birinci aşamayı aşabiliriz.

BAŞKAN – Şöyle yapabilir miyiz? Yani, bu kurumlardan yani Adalet Bakanlığını, TTB'i, Emniyeti, Jandarmayı, MİT'i önümüzdeki haftaya alsak...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Evet, onları dinleyebiliriz.

BAŞKAN – Onları dinledikten sonra diğer biraz daha işte, öğretim üyeleri, TÜBİTAK gibi diğer telefon şirketlerini bir sonraki haftaya... Böyle bir program yapabiliriz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sabah 10.00-11.00’de başlasak yani öğlen 12.00’de illa şart değil.

BAŞKAN – Olabilir yani çarşamba günü öğleden önce yaparız, perşembe günü öğleden sonraya alabiliriz.

BİLAL UÇAR (Denizli) - Başkanım salı günü Genel Kurul açıldıktan sonra da olabilir.

BAŞKAN – Salı günleri grup toplantıları olduğu için bir de

BİLAL UÇAR (Denizli) - Gelen gidenler de çok oluyor.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Gelen gidenlerden kaçmak için iyidir komisyon. (Gülüşmeler)

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Yani, şöyle, salı günü mutlaka bir şeyin koyulması gerekebilir çünkü yoksa bitmeyebilir.

BAŞKAN – Hani, grup toplantıları aşağı yukarı 15.00 gibi bitiyor, bir de o gün tabii hepimizin seçmenleri yoğun bir şekilde geliyor grup toplantıları olduğu için. Arkadaşlar onlarla ilgilenmek isteyebilir, hani onları bırakamayabiliriz o anlamda...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) - Sayın Başkan, akşam da olabilir.

BAŞKAN – Ha, tamam, pazartesiye kullanabiliriz hani ben...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Çarşamba, Perşembe başlayalım eğer sıkışsak sonraki aylarda artırırız toplantıları.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) - Ucu açık olsun akşam da olur.

BAŞKAN – Genelde böyle ikişer saatte bitirmişler. Tabii, bu bizim şeyimizde, biz sınır da koymayabiliriz onda problem yok ama kendi sabrımızı da fazla zorlamamak lazım ben o açıdan diyorum ama tabii zaman da dar. O zaman çarşamba...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sabahki bölüme katılırim, bizim İç Tüzük Komisyonunun şöyle bir güzelliği var: Bir parti üyesi katılmadığı zaman toplanamıyor, tek kişiden oluştuğu için.

BAŞKAN – Çarşamba saat 11.00’de başlayalım, Meclis açıldığında bir ara veririz gerekirse tekrar devam edebiliriz. O zaman önümüzdeki hafta için Adalet Bakanlığı, TİB başkanlığını, Emniyet Genel Müdürlüğünü, Jandarma Genel Komutanlığını, MİT, bu kurumları belki...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Arkadaşlar, hangisini hazır edebilirlerse onları ikişer, üçer, dörder burada...

BAŞKAN – Biz, tabii, yazılarını yazdıracağız hazır olacaklar hazır ederlerse değil hazır olacaklar, gelecekler.

BAŞKAN – Yani, şimdiden biz bunları en geç yarın bildirdiğimiz de çarşambaya kadar hepsi hazırlanır.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hazırlanırlar çünkü genelde...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Temsil heyetini onlara mı bırakacağız yani kimlerin geleceği...

BAŞKAN – Şimdi, tabii, orada bir şey en az daire başkanlığı statüsünde en az alt birim amiri...

İLHAN CİHANER (Denizli) – Bence en üst düzey olsun ki mükerrer olmasın.

BAŞKAN – Şimdi tüm kurumlarda... Şimdi, farz edelim ki Emniyet Genel Müdürünü çağırırsanız o teknik bilgiyi çok fazla burada verme şansına sahip değil.

İLHAN CİHANER (Denizli) – Yanında uzmanla gelir.

BAŞKAN - Şimdi, Emniyet dediğiniz zaman bu konu İstihbarat Daire Başkanlığının konusu.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Uzmanı gelir, genellikle gelmez kurum başkanı.

BAŞKAN – Daha öncekilerine baktım ben mesela Emniyetten İstihbarat Daire Başkanı gelmiş bilgilendirme vermiş. Benzer kurumlarda genelde istihbarat daire başkanları bu bilgilendirmeleri yapmışlar.

BAŞKAN – Bir de Emniyetten Bilişim Daire Başkanı da mesela o da...

YUSUF BAŞER (Yozgat) - Başkanım, müsteşarlıkta ilgili müsteşar yardımcısı gelir.

BAŞKAN – Zaten bir müsteşarlık olarak bir MİT Müsteşarlığı var, onun dışındakiler müsteşarlık değil.

YUSUF BAŞER (Yozgat) - İlgili müsteşar yardımcısı olabilir, ilgili daire başkanı olabilir.

BAŞKAN – Yani ilgili... Onu alt düzeyde olmamak üzere yani en azından belli statüde onu yazarken de onu yazalım.

Önümüzdeki hafta o zaman bu beş kurumumuzdan bilgilendirmeyle başlayalım.

BİLAL UÇAR (Denizli) - Sayın Başkan, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığından da...

BAŞKAN – Tabii, orada, doğru.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bürokratlar var orada uzmanlar yok.

BAŞKAN – Orada çok fazla bilgi verebilecek kimse ben de tahmin etmiyorum çünkü onlar dinleme, izleme gibi birtakım işlemler oradan yapılmıyor.

Çarşamba 11.00 diyelim, perşembe 15.00 diyelim.

O zaman bu arada geçen toplantıda yetki verilmişti. Bizim burada birlikte çalışacağız uzmanlarla ilgili de o kurumlardan uzman talebinde bulunacağız. Sanıyorum haftaya onlar da... Çarşamba saat 11.00, perşembe saat 15.00 olarak belirledik. Şu anda 5 tane kurumumuzu önümüzdeki hafta çağırıp teknik bilgilendirme için çalışıyoruz.

Teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

Kapanma Saati: 16.24